O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI MILLIY KITOB PALATASI
INV.№

Тошкент оқшоми

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

Шаҳар ижтимоий-сиёсий газетаси

№ 109 (9.147) * 1998 йил 16 сентябрь, чоршанба * Сотувда эркин нархда

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг
ҚАРОРИ

Ҳарбий ва муқобил хизматнинг белгиланган муддатларини ўтаб бўлган шахсларни Куролли кучлар, чегара ва ички қўшинлар сафларидан захирага бўшатиш ва фуқароларни муддатли ҳарбий ва муқобил хизматга навбатдаги чақириш тўғрисида

«Умумий ҳарбий мажбурият ва ҳарбий хизмат тўғрисида» ва «Муқобил хизмат тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунларига мувофиқ Вазирлар Маҳкамаси қарор қилади:

1. Ҳарбий ва муқобил хизматнинг белгиланган муддатларини ўтаб бўлган шахслар Ўзбекистон Республикасининг қуролли қучлари, чегара ва ички қўшинлари сафларидан захирага бўшатилсин.

2. 1971-1980 йилларда туғилган, чақириқ муддатини узайтириш ҳуқуқига эга бўлмаган Ўзбекистон Республикаси фуқаролари 1998 йилнинг октябрь-ноябрь ойларида муддатли ҳарбий ва муқобил хизматга чақирилсин.

Вазирлар Маҳкамасининг Раиси
И.КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1998 йил 14 сентябрь.

ПРЕЗИДЕНТ ИСЛОМ КАРИМОВНИНГ ИСРОИЛГА ДАВЛАТ ТАШРИФИ

14 сентябрь куни Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов давлат ташрифи билан Исроилга жўнаб кетди.

Ташриф олдидан Ислом Каримов Тошкент аэропортида оммавий ахборот воситалари вакилларига қисқача интервью бериб, жумладан, бундай деди:

— Исроил ғарчи ҳудуди жиҳатидан кичик давлат бўлса-да, саноат, илм-фан, қишлоқ хўжалиги соҳалари бўйича жаҳондаги тараққий этган мамлакатлардан бири ҳисобланади. Шунинг учун Исроил билан ҳар томонлама муносабатларнинг ривожланиши Ўзбекистон учун катта фойда келтириши мумкин. Масалан, пахтачилик соҳасида ҳамкорлик қилишнинг фойдали жиҳатларини олиб кўрайлик. Юртимизда ҳар гектар пахта майдонидан 27—28 центнердан ҳосил олинади. Исроилда эса бу кўрсаткич 70 центнерга яқин. Кўриниб турибдики, биз бу борада ҳамкорлик қилсак, асло ютқазмаймиз.

Шунингдек, электроника, автоматлаштириш, кимё, юксак технология соҳасида Исроил эришган ютуқлар Ўзбекистонда ҳам тадбиқ этилса, яъни шу асосда ўзаро ҳамкорлик йўлга қўйилса, юртимизнинг эртанги кунини яратишда катта муваффақиятларга эришиш мумкин бўлади.

Тарихдан маълумки, ўзбек халқи иккинчи жаҳон уруши йилларида қатағон қилинган 250 мингдан ортиқ яҳудийни ўз бағрига олиб, улар билан сўнгги бурда нонини баҳам кўрган. Шунинг учун уларнинг бугунги кунда Исроилда яшаётган авлодларининг Ўзбекистонга ҳурмати баланд. Бу эса икки мамлакат ўртасидаги дўстона муносабатларни мустаҳкамлашда асосий омиллардан бири бўлади.

Тошкент аэропортида мамлакатимиз раҳбарини Ўзбекистон Олий Мажлиси Раиси Эркин Халилов, Бош вазир Ўткир Султонов, Бош вазирнинг биринчи ўринбосари Исмоил Жўрабеков, Тошкент шаҳар ҳокими Козим Тўлаганов ва бошқа расмий кишилар кузатиб қолди.

* * *

Қуддус, 14 сентябрь. (ЎзА махсус мухбири Фарҳод Арзиев хабар қилади).

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов давлат ташрифи билан Исроилга келди.

Исроил давлати Президентининг қароргоҳида мамлакатимиз раҳбарини расмий кутиб олиш маросими бўлди. Унда икки давлат Президентлари қисқача нутқ сўзладилар. Мамлакатимиз раҳбарини расмий кутиб олиш маросимида Исроил давлати бош вазири Беньямин Нетаньяху ҳам ҳозир бўлди.

Шундан сўнг Ислом Каримов Қуддус шаҳрида иккинчи жаҳон урушида қатлиом этилган яҳудийлар хотираси учун тикланган «Яд ва Шем» ёдгорлигини бориб кўрди. Ислом Каримов уларнинг хотирасига ҳурмат бажо келтириб, ёдгорлик пойига гулчамбар қўйди.

Шу куни Президент Ислом Каримов ўзи учун ажратилган «Шоҳ Довуд» қароргоҳида Исроил савдо ва саноат вазири Н. Шаранскийни қабул қилди. Учрашувда томонларни қизиқтирган масалалар юзасидан ўзаро фикр алмашилди.

Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов билан Исроил давлати Президенти Эзер Вейцман ўртасида бўлиб ўтган учрашув куннинг муҳим воқеаси бўлди. Исроил Президенти қароргоҳида бўлиб ўтган ушбу мулоқот халқаро сиёсатдаги долзарб муаммолар, минтақавий хавфсизлик, икки мамлакат ўртасидаги муносабатлар истиқболи билан боғлиқ масалалар хусусида бўлди.

Оқшом Исроил давлати Президенти Эзер Вейцман Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов шарафига расмий қабул маросими уюштирди.

* * *

Қуддус, 15 сентябрь. (ЎзА махсус мухбири Фарҳод Арзиев хабар қилади).

Бугун «Шоҳ Довуд» қароргоҳида икки мамлакат расмий делегацияларининг кенгайтирилган таркибдаги музокаралари бўлди. Музокараларда Ўзбекистон билан Исроил ўртасидаги ҳар томонлама ҳамкорлик алоқаларини янада кенгайтириш билан боғлиқ масалалар муҳокама қилинди. Жумладан, қишлоқ хўжалиги, кимё, озиқ-овқат саноати, техник ва бошқа соҳалар бўйича ҳамкорлик борасида ҳали ишга солинмаган имкониятлар кўп экани таъкидланди.

Музокаралар якунига етгач, Президент Ислом Каримов билан Исроил Бош вазири Бенямин Нетаньяху ўртасида яккама-якка суҳбат бўлиб ўтди. Унда томонларни қизиқтирган масалалар, хусусан, икки давлат ўртасидаги алоқалар, жумладан, ўзаро иқтисодий ҳамкорликни ривожлантириш, минтақавий хавфсизлик билан боғлиқ масалалар юзасидан фикр алмашилди.

Шундан сўнг икки томонлама ҳужжатларни имзолаш маросими бўлиб ўтди. Унда икки давлат ҳукуматлари ўртасида Икки томонлама солиқ солмаслик, фойда ва капиталга солиқ тўлашдан бош тортишнинг олдини олиш тўғрисидаги Конвенция ҳамда Икки давлат ҳукуматлари ўртасида савдо ва иқтисодий ҳамкорлик тўғрисидаги Битим ҳамда бошқа бир неча ҳужжатлар имзоланди.

Ҳужжатларни имзолаш маросимидан сўнг матбуот анжумани ўтказилди. Унда икки томонлама музокаралар муваффақиятли ўтгани қайд этилди. Президент Ислом Каримов ҳамда Бош вазир Бенямин Нетаньяҳу журналистларни қизиқтирган саволларга жавоб қайтарди.

Куннинг иккинчи ярмида Ислом Каримов Фаластин Мухториятининг Рамаллоҳ шаҳрига келди. Бу ерда Президент Ислом Каримовни расмий кутиб олиш маросими бўлди. Сўнгра Ислом Каримов билан Фаластин Мухторияти раҳбари Ёсир Арафотнинг учрашуви бўлиб ўтди. Унда Яқин Шарқдаги аҳвол, минтақада тинчлик ва барқарорликни таъминлаш билан боғлиқ ҳамда томонларни қизиқтирган бошқа масалалар юзасидан фикр алмашилди.

Мулоқот ниҳоясида Президент Ислом Каримов ва Фаластин Мухторияти раҳбари Ёсир Арафот бўлиб ўтган учрашув якуни бўйича қисқача баёнот бердилар.

Шу куни Ислом Каримов «Шоҳ Довуд» қароргоҳида Исроилдаги Меҳнат партияси етакчиларидан бири - Шимон Пересни қабул қилди. Умуман олганда, ташрифнинг иккинчи куни - қизғин учрашувларга бой бўлди. Ислом Каримовнинг Исроилдаги ишбилармон доиралар вакиллари билан учрашуви ҳам жуда сермазмун ўтди.

Оқшом мамлакатимиз раҳбари Исроилдаги Бухоро яҳудийлари жамияти вакиллари билан учрашди.

Президент Ислом Каримовнинг Исроилга давлат ташрифи давом этмоқда.

Ҳамкорлик

ЯНГИ ДЎСТЛИК ЖАМИЯТИ

Ўзбекистоннинг жаҳон халқлари билан дўстлик ва биродарлик ришталари тобора кенг қулоч ёймоқда.

Куни кеча Ўзбекистон хорижий мамлакатлар билан дўстлик ва маданий-маърифий алоқалар жамиятлари кенгашида «Ўзбекистон — Германия» дўстлик жамияти тузилди.

Унда Германиянинг Ўзбекистондаги элчихонаси ходимлари, кенгаш аъзолари ҳамда кенг жамоатчилик вакиллари иштирок этди. Йиғилишда сўзга чиққанлар бугунги кунда Ўзбекистон билан Германия ўртасидаги ҳам иқтисодий, ҳам сиёсий алоқалар тобора ривожланиб бораётганлиғини ва бу натижалар келажакда ҳар икки давлат учун ҳам ўз самарасини беришини таъкидлаб ўтдилар.

— Биз шу кунга қадар жаҳоннинг бир нечта нуфузли давлатлари билан дўстлик жамиятларини туздик, — деди жамиятлар кенгашининг Европа ва Америка мамлакатлари бўлими бошлиғи Анвар Турсунов. — Мақсадимиз эса битта — у ҳам бўлса халқлар ўртасида тинчлик, барқарорлик ва дўстлик ришталарини янада ривожлантириш ва бу йўлда барча имкониятлардан кенг фойдаланишдир. Германия давлатининг иқтисодига, маданиятига бир назар ташлайдиган бўлсак, бу давлат Европа мамлакатлари орасида ўзига хос етакчи ўрин эгаллайди. Ваҳоланки, шундай обрўли давлат бугун Ўзбекистон билан алоқаларини яхшилаб борар экан, ўйлайманки, мамлакатлар ўртасида барча соҳаларда ҳамкорлик ўз натижаларини беради.

Очил ҲАЗРАТОВ.

Кўргазмалар

ИНВЕСТИЦИЯ ИМКОНИЯТЛАРИНИ КЕНГАЙТИРАДИ

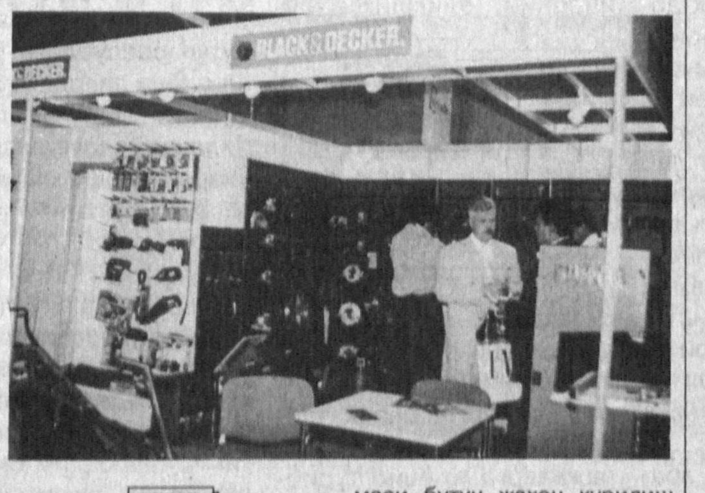

КЕЧА

«Ўзэкспомарказ» республика савдо-кўргазмалар марказида Германиянинг «Fairtrade» компанияси ташаббуси орқали «Ўзэкспомарказ» билан ҳамкорликда ташкил этилган қурилиш саноатининг 2-халқаро кўргазмаси ҳамда Марказий Осиё республикаларида тўқимачилик ва чарм маҳсулотлари саноатининг 3-Халқаро кўргазмалари ўз фаолиятини бошлади.

Албатта, ушбу кўргазмаларнинг юртимиз тараққиётида тутадиган ўрни қанчалик муҳим эканлигини таъкидлаб ўтиришга ҳожат бўлмаса керак. Хусусан, иккинчи минг йиллик арафасида республикамиз қиёфасини янада замонавий ва улуғвор қилиш мақсадида юртимизда замонавий ва миллий меъморчилик ечимлари уйғунлашиб кетган кўплаб ўзига хос иншоотлар, осмонўпар меҳмонхоналар бунёд этилмоқда, тарихий ёдгорликлар, автомобиль йўллари, аэропортлар қайта таъмирланмоқда, саноат корхоналари қурилмоқда. Бунинг учун эса юқори сифатли қурилиш материаллари, янги ғоялар, замонавий технологиялар керак. Қурилиш саноати кўргазмаси бутун жаҳон қурилиш индустриясининг ютуқларини намойиш этмоқда. Зеро, бу ерда йиғма пўлат иншоотларни ишлаб чиқарувчи «Замил Стил» Вилдингз Комкани Ко ЛТД (Саудия Арабистони), йўл қуриш-таъмирлаш ишлари учун машиналар ишлаб чиқарувчи «ИР-АБ» Гмбх (Германия), турли хил бўёқларни чиқарувчи «ЧБС Бейа Кимйа Сан ве Тиц А. С. (Туркия) каби кўплаб, устун даражада немис фирмаларининг сифатли маҳсулотлари намойиш этилмоқда.

Тўқимачилик ва чарм саноати кўргазмасида эса Австрия, Франция, Германия, Буюк Британия, Италия, Япония, Россия, Швейцария, Туркия каби 11 та давлат иштирокчилари ип-газлама, тўқимачилик саноати, кийим-кечак ва чарм маҳсулотларини ишлаб чиқариш учун ўз техникаларини, тайёр маҳсулотлари билан иштирок этмоқдалар. Уларнинг мақсадлари — ушбу кўргазма воситасида доимий ўсиб бораётган Марказий Осиё бозорига чиқишдир.

Дилмурод ИСЛОМОВ.

СУРАТЛАРДА: халқаро кўргазманинг сифатли маҳсулотлари.

Рашид Галиев олган суратлар.

Президент Кубоги учун

ХАЛҚАРО МУСОБАҚА БАҲСЛАРИ ҚИЗИМОҚДА

Илгари хабар берилганидек, «Юнусобод» теннис клубида бешинчи бор халқаро Президент Кубоги мусобақаларининг очилиш маросими спорт ва бирдамликнинг ҳақиқий тантанасига айланиб кетди.

Етакчи санъат усталарининг чиқишларидан сўнг майдонга қарсаклар остида Кубок баҳсларида иштирок этаётган давлатлар байроқларини кўтарган миллий либосдаги қизларимиз кириб келишди. Ўзбекистон Республикаси Президенти Кубоги ташкилотчиси, теннисининг ҳақиқий жонкуяри Сассон Какшури мусобақанинг нуфузи йилдан йилга ортиб бораётгани, таркиби кучаяётганлиги тўғрисида тўхталгач, мусобақани очиш учун Ўзбекистон Республикаси Бош вазири Ўткир Султоновга сўз берди.

— Ҳаммабоп ўйин ҳисобланмиш теннис соғлом авлодни вояга етказишда ҳам муҳим ўрин тутади, — деди жумладан Ў. Султонов. — Президент Кубоги мусобақасининг мавқеи тобора ортиб борғани сари республикамизда ҳам катта теннис ихлосмандлари кўпайиб бормоқда. Барча вилоятларда бири-биридан кўркам, замонавий теннис кортлари бунёд этилмоқда. Сўнг Бош вазир мусобақанинг барча қатнашчиларига муваффақият тилади.

Шундай қилиб давлат мадҳияси садолари остида республикамиз байроғи кўтарилгач, давомли қарсаклар ила анъанавий халқаро мусобақалар бошланди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Кубоги учун бешинчи халқаро турнирнинг тантанали очилиш маросимида Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Раиси Эркин Халилов, мусобақа ташкилий қўмитасининг раиси, Бош вазирнинг биринчи ўринбосари Исмоил Жўрабеков, Ўзбекистон Республикаси Президентининг Давлат маслаҳатчилари, Олий Мажлис Раисининг ўринбосарлари, Бош вазир ўринбосарлари, Тошкент шаҳар ҳокими Козим Тўлаганов иштирок этди.

* * *

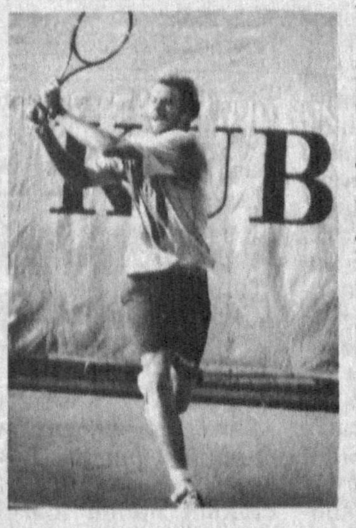

Президент Кубоги мусобақаларининг тантанали очилишидан сўнг дастлаб кортга ҳамюртимиз Тимур Ғаниев ва мусобақаларнинг энг кучли теннисчиларидан бири, ПТА таснифига кўра 60-рейтинг рақамига эга россиялик Марат Сафинлар тушишди. Рейтинг кўрсаткичлари ўртасидаги фарқнинг катта бўлишига қарамай ҳамшаҳримиз номдор рақибига бўш келмасликка ҳаракат қилди. Шундай бўлсада Сафин икки сетда 6/2, 6/2 ҳисобида ғалаба қозониб, нимчорак финал беллашувларига йўлланма олди.

КЕЧА

1/16 финал баҳсларининг қолган барча учрашувлари бўлиб ўтди.

Илгари хабар берганимиздек, бу гал спортчиларимиз чекига жуда кучли рақиблар тушиб қолганди. Жумладан, Президент Кубоги мусобақаларининг учинчи ракеткаси ҳисобланмиш франциялик Седрик Пьолин ҳамшаҳримиз Вадим Куценкони иккита сетда 6/3, 6/3 ҳисобида енгган бўлса, Франциянинг яна бир теннис устаси Николас Эскуде Дмитрий Томашевич устидан худди шундай ҳисобда зафар қучди.

Афсуски, энг кучли теннисчимиз Олег Огородовга ҳам бу гал омад кулиб боқмади. Исроиллик, ПТА таснифига кўра 239-ўринда бораётган Харел Левига қарши майдонга тушган Олег руҳий жиҳатдан жуда бўш ўйнади, кўпгина хатоларга йўл қўйди. Натижада 6/4, 3/6, 6/3 ҳисобида беллашувни бой берди.

Мусобақаларда дастлабки шов-шув ҳам рўй берди. 69-рейтинг рақамига эга даниялик Кеннет Карлсен италиялик Стефан Пескосоледога кутилмаганда 7/6 (2), 6/2 ҳисобида ютқазиб қўйди. Евгений Кафельников (Россия) германиялик Мартин Синнерни 6/4, 6/2 ҳисобида, швейцариялик Марк Россе финляндиялик Томас Кетоланни 7/6 (10), 7/5 ҳисобида, белоруссиялик Владимир Волчков Давид Приносил (Германия)ни 6/4, 4/6, 6/4 ҳисобида енгди.

Кеча, шунингдек мусобақаларда қатнашаётган етакчи спортчилар иштирокида болалар учун очиқ теннис дарслари бўлиб ўтди. Унда энг иқтидорли ва ҳаракатчан кичкинтойларга «Лего» фирмаси томонидан ажратилган махсус совғалар топширилди.

Дилшод ИСМОИЛ.

СУРАТЛАРДА: Президент Кубоги беллашувларидан лавҳалар.

Рустам Шарипов ва Рашид Галиев олган суратлар.

ЯНГИЛИКЛАР, ВОҚЕАЛАР, ХАБАРЛАР

БУГУНГИ КУН НАФАСИ

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ»

МАМЛАКАТИМИЗДА

● Ўзбекистон банклар ассоциацияси ва республика давлат мулк қўмитаси ўзаро ҳамкорлик тўғрисидаги шартномани имзолади.

● Сурхондарё вилоятининг пахтакорлари дастлабки 300 тонна биринчи навли толани Англиянинг «Меридик-Джонс» фирмасига юбордилар.

● «Каттақўрғон ёғ-мой» акциядорлик жамиятида махсар уруғидан синов тариқасида ёғнинг дастлабки туркуми тайёрланди.

● Тошкентда «Ўзбекистоннинг жаҳон ҳамжамиятидаги ўзаро геоиқтисодий ва геосиёсий таъсири» мавзуида Ўзбекистон-Италия халқаро анжумани иш бошлади. Анжуман Италия Мудофаа вазирлиги ҳузуридаги Олий мудофаа тадқиқотлари Марказининг генерал-лейтенанти П. Солаини раҳбарлигидаги делегациясининг мамлакатимизга ташрифи доирасида ўтказилмоқда.

● Республика телевизион ва радиодастурлар танлови якунларига кўра Сурхондарё вилояти телерадиокомпанияси биринчи совринли ўринга сазовор бўлди. Ижодий жамоага «Нексия» енгил автомашинаси совға сифатида топширилди.

● Самарқандда бокс бўйича «Амир Темур Кубоги» халқаро турнири очилди. Унда мамлакатимиз вилоятларидан, шунингдек Ҳиндистон, Қозоғистон, Қирғизистон ва Россиядан келган 100 нафардан зиёд спортчилар иштирок этишмоқда.

ЖАҲОНДА

● Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси делегацияси 1998 йил 6-12 сентябрь кунлари Москва шаҳрида бўлиб ўтган Парламентлараро Иттифоқнинг 100-юбилей конференцияси ишида қатнашди. Конференция ишида Парламентлараро Иттифоқ аъзоси бўлган 137 дан зиёд мамлакат парламентчилари қатнашди, кузатувчи сифатида эса конференцияда 20 дан ортиқ мамлакат вакиллари иштирок этди.

● Россия Федерацияси Президенти Борис Ельцин АҚШ Президенти Билл Клинтон билан телефон орқали мулоқотда мамлакатнинг янги ҳукумати иқтисодий ислоҳотларни давом эттиришини ва Россиянинг ташқи сиёсати, айниқса АҚШ билан тенг ҳамкорлик муносабатлари аввалгидек қолишини айтди.

● Виктор Черномирдин 2000 йилги президентлик сайловларида албатта иштирок этишини айтди. Душанба куни эса Евгений Примаков раислигида Россия янги ҳукуматининг биринчи мажлиси бўлиб ўтди. «Яблоко» ҳаракатининг етакчиси Г. Явлинский Бош вазир ўринбосари лавозимидан бош тортди. Бинобарин унинг айтишича, Бош вазирнинг биринчи ўринбосари Ю. Маслюков иқтисодий инқироздан чиқиш борасида бошқача қарашларга эга.

● Қозоғистон ҳукумати республикада нефть тармоғини ривожлантириш бўйича умумий қиймати 3 миллиард долларга яқин ҳажмдаги Америка ва Япониянинг йирик компаниялари билан шартнома имзолади.

● Эрон ҳарбий-ҳаво кучларининг транспорт самолёти Мозори Шарифга келиб эронлик тўққиз дипломат ва бир мухбирнинг жасадини Теҳронга олиб кетди. Маълумки, улар 8 август куни толибонлар томонидан отиб ташланган эди. Кеча уларни дафн этиш маросими бўлди.

● Толиблар Мозори Шарифдаги Эрон маданият марказини вайрон қилиб ташладилар. Унда уларнинг битта ходимаси ҳалок бўлди.

● Рейтер агентлигининг хабар беришича, Чехия Президенти Вацлав Гавел 1998 йилда бериладиган Нобель мукофотига номзод этиб кўрсатилди. Бу йилги Нобель мукофотига номзодлар орасида Шимолий Ирландиядаги тинчлик шартномасининг муаллифлари — БМТ Бош котиби Кофи Аннан, АҚШ Президенти Билл Клинтон, Рим Папаси Иоанн Павел, Қутқариш армияси ва «Врачларга чегара йўқ» хайрия ташкилоти ҳам бор.

● Колумбия Президенти Андрес Пастрана давлат хизматидаги коррупцияга қарши курашувчи сараланган бўлинма тузиш ҳақида қарор қабул қилди. Президентнинг айтишича, коррупцияга алоқадор киши ким бўлишидан қатъи назар, жазоланиши керак.

● Америкадаги Халқаро тадқиқотлар институти Кенгашининг қарори билан машҳур ўзбек олими, неврология соҳаси профессори, академик Наби Мажидовга «1998 йилнинг энг машҳур одами» фахрли юксак унвони берилди.

● Португалия Президенти Ж. Сампайю ўзининг Польшага қилган ташрифи пайтида Польша Президенти А. Квасьневский билан Европа Иттифоқи ва НАТОни кенгайтириш муаммоларини муҳокама қилди.

ПОЙТАХТНИНГ БИР КУНИ

• Иқтисодиёт • Ижтимоий соҳа • Маданият

«ФАРҒОНА ЙЎЛИ — АЙЛАНМА» ДАҲАСИДА ЯШОВЧИ ШАҲАР ТЕЛЕФОН ТАРМОҒИ АБОНЕНТЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

1998 йилнинг 15 сентябридан бошлаб
мавжуд рақамларни 90/92-АТСдан электрон 195-АТСга туташтириш ишлари амалга оширилади. 195-АТС бўйича янги рақамлар абонентларга ўрнатиб берилгандан сўнг хабар қилинади.
Маълумот учун телефон: 195-92-12

Очиқ турдаги «Toshkent shahar telefon tarmogi» акциядорлик жамияти.

Эски шаҳар ёшаради

БУНЁДКОРЛИК ДАВОМ ЭТМОҚДА

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг «Тошкент шаҳрининг Эски шаҳар қисмини қайта қуриш ва обод қилиш тўғрисида»ги қароридан сўнг ўтган қисқа муддат ичида Эски шаҳар қиёфаси таниб бўлмас даражада ўзгариб кетди.

Республикамиз раҳбариятининг бу муҳим ишга қаратилган доимий ғамхўрлиги туфайли аҳиллик ва ҳамжиҳатлик билан қилинган иш бугун ўз самарасини рўйрост кўрсатди. Бугунги кунда Сағбон, Қорасарой кўчаларидан ўтган киши бунёдкорлар меҳнатига тасаннолар айтади. Бу кўчаларда ҳозирда бир неча йўналишлар бўйлаб троллейбуслар қатнаб, йўловчилар узоғини яқин қилмоқда.

Бугунги кунда Форобий кўчасининг ҳусни ўзгача. Эни 33 метрли кўчада кўплаб замонавий уйлар қурилиб фойдаланишга топширилди. «Ўзуйжойжамғармабанк» буюртмаси билан қурилган бу уйларда юзлаб бахтиёр оилалар байрамни нишонлашмоқда.

Албатта, Эски шаҳарни қайта тиклашда «Тошкентуйжойинвестқурилиш» корпорацияси қурувчиларининг хизматларини алоҳида таъкидлаш лозим. Корпорация таркибида жамланган 23 мингдан ортиқ бунёдкорларнинг катта қисми Эски шаҳар ҳудудини ободонлаштиришда фаол қатнашиб, эл олқишига сазовор бўлишди. Уларнинг кучи билан ўтган бир йил мобайнида Беруний, Тахтапул кўчаларида ҳам кўплаб тўрт қаватли ғиштли уйлар қурилди. Беруний кўчасида яқиндагина фойдаланишга топширилган 16 оилага мўлжалланган уйга байрам арафасида ўз эгалари кўчиб киришди.

Бугунги кунда ҳам Эски шаҳар қурилиши кенг миқёсда давом этмоқда. Лойиҳачилар ва бунёдкорларнинг режалари бундан далолат бериб турибди. Масалан, келажакда Чорсу бозори атрофи янада ободонлаштирилади. Ботир Зокиров ва Заркайнар кўчалари қайтадан қурилиб кенгайтирилади. Ҳозир бу жойларнинг бир қисмида қурилиш ишлари олиб борилмоқда. Шунингдек, шаҳримизнинг қадимий кўчаларидан бири бўлган Самарқанд Дарбоза кўчасидан Хўжаев кўчасигача бўлган қисми кенгайтирилиб, бу йўлда эндиликда трамвай қатнови йўлга қўйилди. Кўчанинг икки томонида замонавий 9-12 қаватли турар жой бинолари қурилиши бошланди. Маҳаллий аҳоли эса ўзи истиқомат қилаётган ерга қурилган янги уйларга кўчиб кирмоқда.

Эски шаҳарнинг Қоратош, Фурқат, Навоий, Самарқанд Дарбоза, Хўжаев кўчалари билан чегараланган қисмида ҳам тўрт-беш қаватли бинолар қурилиб, уларнинг биринчи қаватидан маданий-маиший мажмуалар ўрин олиши режалаштирилган. Бу жойларда режа бўйича замонавий бинолар қурилиши ҳисобга олинган. Бу биноларга савдо, маиший хизмат уйлари жойлашади. Хадра майдонидан Марказий универсал дўконигача бўлган масофада ҳам кенг миқёсли ободонлаштириш ишлари олиб борилади. Яъни бу ерда дам олиш зоналари, кичик меъморчилик иншоотлари бунёд этилади. Аброр Ҳидоятов театри ва «Кўкалдош» мадрасаси атрофи ҳам ободонлаштирилади.

Ўзбекистон кўчасининг Халқлар Дўстлиги майдонидан Абай кўчасигача бўлган қисмига жойлашган биноларнинг орқа томонидан жаҳон андозаларига мос келадиган икки қаватли савдо мажмуалари қурилиши режалаштирилган. Ҳозир уларнинг лойиҳаси тайёр. Самарқанд Дарбоза кўчасини «Оқтепа» майдонигача узайтириш кўзда тутилган. Шунингдек, бу йўлда трамвай ва бошқа транспортлар қатнови йўлга қўйилади.

Биз куни кеча Қорасарой кўчасида қурилиб фойдаланишга топширилган тўққиз қаватли уйда бўлдик. Ҳонадон эгалари билан суҳбатлашдик. Уларнинг ҳаммаси бир овоздан: «Бизга шундай кенг ва ёруғ уйларни қуриб беришда тинимсиз ғамхўрлик қилиб келаётган республикамиз раҳбариятига минг раҳмат», дея дил изҳорларини баён этишди.

Маҳмуд ОРИПОВ.

1 октябрь — Ўқитувчилар ва мураббийлар куни

Минг бора шукрлар бўлсинки, ҳар тонг, ҳар шом дастурхон атрофида халқимизнинг фотиҳага қўл очиб, юртга тинчлик, катта-ю кичикка диёнат тилаб қилган дуолари вожиб бўлди. Кўкдан раҳматлар ёғилди. Асрий орзуларимиз ушалиб мустақилликка эришдик. Не бахтки, ана шундай эркинликка эришган кунимизни бу йил—Оила йили сифатида шод-хуррамлик билан ўтказмоқдамиз.

Изҳор

ШОГИРД КАМОЛИ — УСТОЗ БАХТИ

1998 йилда ҳаж сафарига 3 мингдан ортиқ киши қатнашди. Сафар қилувчилар орасида кўпроқ бола-чақасидан тинчиган, бемалол бориб-келиш имкониятига эга бўлган намунали оилалар кўпчиликни ташкил этди. Камина шу ўринда 1998 йил — Оила йили ҳаж сафарида иштирок этган 7 фарзанднинг (7 олимнинг) онаси бўлган Фароғатхон ая Миркомилованинг оиласини қаламга олмоқчиман. Чунки бу оила фарзандлари мен 50 йил ўқитувчилик қилган Сағбон кўчасидаги 24-ўрта мактабда таълим-тарбия олиб, камолга етишган олим ва олималардир.

Миркомиловлар оиласининг саркори, раҳматли Миролим ака Миркомилов 24-мактаб рўпарасидаги «Олча» кўчасида яшаб, дастлаб ўрта мактаб, сўнг олий ўқув юртларида раҳбарлик лавозимида кўп йиллаб ишлаган зиёкор, Республикада хизмат кўрсатган халқ таълими ходими эди. Афсуски, 7 фарзандни тарбиялаб, ўқитиб, камолга етказган бир вақтда фарзандларини умр йўлдоши Фароғат аяга қолдириб, боқий дунёга кетди. Ота тарбиясини кўрган катта ўғиллари Дилшод ва Тўлқинжон Миркомиловлар илмий ишларини олиб бориш билан бирга укаларини бағриларига олиб, уларни ҳам ўқишига ва бошқа ишларига раҳбарлик қилиб бордилар. Айниқса, оналари Фароғат ая бошчилигида аҳил оила бўлиб, ўғил-қизларини муносиб кишилар бўлиши, яхши, муқаддас оилалар қуриш учун бир-бирлари билан аҳил бўлиб яшаб келмоқдалар.

Мен шу ўринда Миркомиловлар оиласининг бир фарзанди, 10 йил 24-мактабда ўқиган Тўлқин Миркомиловнинг илмий иш фаолияти ҳақида бироз тўхтаб ўтмоқчиман.

Абу Райҳон Беруний номидаги Тошкент Давлат техника университетининг ректори, Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясининг ҳақиқий аъзоси, техника фанлари доктори, профессор Т. М. Миркомилов ўз сулоласини эъзозлаб келаётган муносиб фарзандлардан биридир.

Тўлқин Миркомилов ана шундай олий даргоҳда раҳбарлик лавозимида ишлаш билан бирга меҳрибон онаси Фароғатхон ая билан бирга опа-сингиллари, ака-укаларига бош бўлиб, Миркомиловлар оиласини янада аҳил, мустаҳкам, элга ёрдам берадиган муқаддас оилалар бўлишига ҳаракат қилмоқда. Биз Миркомиловлар хонадонини тўлиқ маънода олимлардан ташкил топган намунали оила десак арзийди.

Оиланинг тўнғич фарзанди Раъноҳон бир неча йилдан буён пойтахтнинг 1-поликлиникасида шифокор бўлиб ишлайди. 3 фарзанднинг онаси. Акаси Дилшод ТошДУнинг физика факультетини тугатган. Ҳозир кимё-технология институтида кафедра мудири бўлиб ишламоқда. Ўғли Дилмурод Американинг Ўзбекистондаги элчихонасида элчи ёрдамчиси бўлиб ишламоқда. Тўртинчи фарзанд Шавкат Миркомилов Тошкент Давлат педагогика университетининг табиат-биология факультетини тугаллаган, кимёшунос олим, Темур Миркомилов эса техника муҳандиси. Ҳозир Германия — Ўзбекистон «Барака-олам» корхонасида меҳнат қилади. Оиланинг кенжатой фарзанди Эркин Миркомилов Тошкент архитектура-қурилиш институтида кафедра мудири бўлиб ишламоқда.

Етти оиланинг умр йўлдошлари, келинлари, набиралари ҳақида ҳозирча ёзмадик. Албатта, вақти келиб улар ҳам қаламга олинажак.

Бир хонадонда шундай олим ва олималарнинг вужудга келиши ўзи бўлмаса керак. Бунинг учун меҳр-муҳаббат жўш урган аҳил оила сардори бўлишини, уларнинг тарбиясини давом эттирувчи меҳрибон муаллимлар ва ёшларни илм-маърифатга йўлловчи устоз-педагоглар бўлмаса ўз-ўзидан олимлар вужудга келмайди. Бунинг учун аввало оиланинг ўзи маърифатли бўлиб, болаларини ёшлигидан комил инсонлар бўлиб тарбиялашга аҳамият бериши керак.

Ўтган йили мен ишлаган ва Миркомиловлар оиласининг фарзандлари илм олган 24-ўрта мактабнинг 80 йиллик юбилейи бўлиб ўтди. Шунда қатнашган мингга яқин собиқ ўқувчиларимни ҳисобга олдим. 2 та академик, 22 та фан доктори, 100 лаб фан номзодлари, 14 та давлат ишидаги раҳбарлар, 20 дан ортиқ санъаткорлар, юзлаб шифокор, педагоглар ва чет элларда ўқиётган 50 га яқин шогирдларимиз борлигидан беҳад хурсанд бўлдим. Ҳадемай улар ҳам олимлар қаторига келиб қўшиладилар, республикамиз ривожига ҳисса қўшадилар.

Шу кунги анжуманда сўзга чиққан шогирдларимиздан академик Т. Миркомилов, адабиётшунос олим Р. Иноғомов, ёзувчи А. Иброҳимов, Ўзбекистоннинг Ҳиндистондаги элчиси М. Мирқосимов ва бошқалар чуқур билим берган 24-ўрта мактабнинг педагоглари М. Шодмонов, К. Расулов, Қ. Аҳмедов, Р. Рўзиқулов, З. Аҳмедов, А. Жабборов, Т. Умаров, З. Камолов, Б. Тоҳиров каби марҳумларни хотирлаб, шу анжуманда қатнашаётган республикада хизмат кўрсатган халқ таълими ходимлари Н. А. Боязитова, Ю. Шокиров, Т. Каримов, Т. Ғаниева, М. Назарова, Ҳ. Қодирова ва бошқаларга берган тарбия ва билимлари учун миннатдорлик билдириб, мактаб маъмуриятига эсдалик совғаларини ҳадя этдилар.

Шу анжуманда халқнинг бир ибратли мақоли ёдимга тушди: «Шогирд камоли — устоз бахти».

Дарҳақиқат, биз устозлар бундан 40—50 йил аввал ўқиган мактабларини ва ўқитган устозларини эъзозлаб келган собиқ ўқувчиларимизни кўриб беҳад хурсанд бўлдик. Бинобарин мураббий учун бундан ортиқ бахт бўлмаса керак.

Ҳамидулла ЙЎЛДОШЕВ,
Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган халқ таълими ходими, фахрий педагог.

Шаҳримиздаги 165-мактабнинг ёш ва изланувчан ўқитувчиси Саодат Ҳакимова болаларга география фани сирларини ўргатиш билан биргаликда қизлар клубига ҳам раҳбарлик қилмоқда. Юртимиз тарихи ва унинг буюклигини ёш авлод онгига сингдириш барчамизнинг бурчимиздир, — дейди шу мактаб ўқитувчиси Ҳалима Аширова.

Равиль Альбеков олган суратлар.

Мулоҳаза

ИРОДАДАН БОШЛАНАР БАРИ

Ирода бирон-бир мақсадни кўзлашда, қатъиятда чидам-саботда, сабр-тоқатда ва ўзини тута билишликда намоён бўлади. У ҳар қандай тўсиқларни енгишда, ҳар қандай оғир шароитга чидашга имкон берувчи қудратли кучдир. Болаларда бўлган қобилиятни тарбиялашда, ривожлантиришда, ундаги иродани мустаҳкамлашда оила ва мактаб асосий ўрин тутади.

Кишининг иродаси мустаҳкам бўлса, учраган ҳар қандай қийинчилик ва хавф-хатарни енгади, бошлаган ишини охирига етказади, мақсадга эришади. Ирода кишининг иш фаолиятида шаклланади. Унинг ривожланиб боришида турмуш шароити, оила, мактаб ва жамоатчиликдан олган тарбия катта роль ўйнайди. Айрим ота-оналар ўз фарзандларининг балоғатга етиб қолганлигига қарамасдан «Ҳали ёш, ундан ҳозирча нимани талаб қилиб бўлади, ўсиб катта бўлсин», деб ўйлайдилар. Бу мутлақо нотўғри. Боладан унинг ёшига қараб иш талаб қилиш керак.

Болада бўлган иродани тарбиялаш ва шакллантириш учун уни биринчи галда ялқовлик, ишёқмаслик ва эринчоқликдан сақлаш лозим. Эринчоқлик иродaнинг кучсизлигидан келиб чиқади. Қозоқ халқининг улуғ шоири Абай айтганидек «Эринчоқлик дунёдаги мавжуд ҳамма нарсанинг душманидир. Танбаллик, ғайратсизлик, уятсизлик, журъатсизлик каби нарсаларнинг ҳаммаси эринчоқликдан келиб чиқади».

Ирода болаларда ҳам, катталарда ҳам ижобий ва салбий бўлиши мумкин. Ҳаммамизга маълумки, салбий ирода шахснинг ўзи учун ҳам, жамият учун ҳам зарарлидир. Кишининг шахсий хоҳиши жамият манфаати билан мос ҳолда амалга оширилмоғи лозим. Бундай ирода тарбиявий ирода ҳисобланади. Шу ерда бир воқеани айтиш ўринлидир. Бундан бир неча йил аввал ўнинчи синфни битирувчилар билан касб танлаш ҳақида суҳбат ўтказдик. Шунда Раҳмон деган ўқувчи келгусида шифокор бўлиш истагини билдирди. Унинг ўқиши ҳам ёмон эмас, анча қобилиятли бола эди. Синфдоши Аҳрор ҳам шифокор бўлиш орзуси борлигини билдирди. Аҳрор Раҳмонга нисбатан бўшроқ ўқирди. Улар ҳужжатларини тиббиёт институтига топширишди. Бахти чопмади. Иккалови йиқилди. Аҳрор умидсизланмади. Заводга ишга кириб 2 йил ишлади. Сўнг ўзи орзу қилган институтга кирди. Уни муваффақиятли тамомлади. Ҳозир «Тез ёрдам» хизматида ишлаяпти. Раҳмон қийинчиликларга чидамади, иродаси кучсизлик қилди. Натижада мақсадига эриша олмади.

Бола иродаси қанчалар барвақт тарбиялаб, чиниқтириб борилса, яхши натижа беради. Болаларнинг иродаси қийинчиликларни шахсан ўз кучлари билан енгишларида ривожланади. Эрта билан ўриндан туриши, бадантарбия машқларини бажариш, дарсларни ўз вақтида тайёрлаш, мактабга бориш учун ҳозирлик кўриш — буларнинг ҳаммаси ўқувчида маълум ирода кучини чиниқтириб боради. Синф раҳбарлари ўзларининг тарбиявий соатларида мардлик, баҳодирлик, жасурлик, қаҳрамонлик ҳақида суҳбатлар ўтказиб туришлари мақсадга мувофиқдир.

Фахриддин НУРИДДИНОВ,
кекса педагог.

Ёднома

МУДОМ ЭЪЗОЗДА

Шаҳримизнинг «Кўкча» даҳаси довруғи ҳаммага маълум ва машҳур. Бир неча ўнлаб тарихий маҳаллаларни бирлаштирувчи бу ажойиб маскан ўзининг машҳур мактаблари, зукколиги, олимлиги билан юртга танилган, энг кераклиси миллатимизга хос тарбияланган инсонлари билан ҳам танилган.

Даҳада жойлашган 40, 41, 186, 141, 38-мактаблар шаҳримиз тарихи бир бўлаги десам муболаға бўлмас. Сабаби бу маҳаллалар юртимизга бир неча ўн минглаб фидойи кадрларни етказиб берди. Элимиз ардоқлаган машҳур педагогларимиз ҳам айни «Кўкча» даҳасида истиқомат қилганликлари бу ер тарбиясига, илмий муҳитига ижобий таъсир кўрсатган бўлса, не ажаб. Гарчанд улар абадиятга бир неча ўн йиллар олдин юз тутган бўлсаларда, халқ уларни асло унутмайди. Оқилхон Шарафиддинов, Раҳмат Азларов, Саъдулла Исматов каби фидойи муаллимлар номидаги катта кўчаларнинг номланиши, Ғафур Рашидов, Ҳайит Тоғаев, Саъдулла Исматов номидаги мактабларнинг улар номи билан номланиши муаллим хизматининг юксак эъзозланишидир.

Дарҳақиқат, ҳалол, чин инсоний, олимлик хусусиятларига эга бўлган педагогларни эслаш бизнинг инсоний бурчимиз. Чунки улар берган сабоқ, тарбия туфайли биз шу даражаларга етишиб турибмиз. Аслида маорифимизнинг бугунги равнақида улар ҳиссаси беқиёс. Кўпинча нима учун шаҳримизнинг айнан «Кўкча» даҳасидан олимлар кўп чиққан, деган саволни беришади. Ўрта ёш олиму мутахассислар буни шу ерда истиқомат қилиб ўтган таниқли физик-услубчилар Усмон Орифжонов, Наби Расулов, республикамизнинг илк услубчи-кимёгар олими Абдужалил Фаёзов, таниқли филолог-педагог Саъдулла Исматовларнинг бир йўла илмий фаолиятини шу ердаги Алишер Навоий номидаги 40-мактаб билан боғланганлигида деб билишади. Улар ниҳоятда талабчанлик билан дарс беришар эдики, бу сабоқларни ҳануз эслаб юришади. Улар ёзган китобларни бутун республика ўқир эди. Ўша даврдаёқ алоҳида истеъдод эгалари билан якка шуғулланиб, уларни айни ўзларининг шогирдлари қилиб олар эдилар.

Дунёнинг ҳеч бир мамлакатида муаллим байрами биздагидек бу қадар эъзозли, умумхалқ байрамига айлантирилмаган. Мустақиллигимиз шарофати билан шу қадар улкан қадр топдик. Лекин биздан олдин ўтган муаллимларимизни эслаш ҳам фарз, ҳам қарз. Юртимизни ҳур, эркин кўриш ўша замон муаллимлари, зиёлиларининг армони бўлиб кетгани сир эмас. Бундай ажойиб кунларга бугунги кун муаллими муяссар бўлганидан минг бор шукрлар қиламиз.

Бахтиёр КАРИМОВ,
олий тоифали муаллим, халқ таълими аълочиси.

Ибратнома

ОДОБ САТРЛАРИ

• Камтар одамлар инсонийлик илмини, хулқ-атворни севдириш учун энг яхши ташвиқотчидирлар.

• Инсон учун яхши фазилатдан ортиқ дўст йўқ.

• Тавозеъ — одоб сақлаш демакдир.

• Одам ёмонлик кўрса ҳам, яхшилик кўрса ҳам ўзининг феъли-атворидан кўради.

• Ўз камчилигини ўзи тузатиш юз фазилат орттиришдан яхшироқ дейдилар улуғлар.

• Барча тубанликлар, ярамасликлардан ҳазар қилишни ибо деймиз. Иболи одамда, албатта вафо бўлади.

• Андиша, ҳаё, вафо бир-бири билан шундай иноқки, бири бўлмаган жойда бошқаси ҳам бўлмайди. Яъни андишаси борнинг ҳаёси бор, ҳаёси борнинг ибоси бор.

• Ақл бойлиги ўғирланмайди.

• Хушфеъл, хуштабиат, озодалик одамга бўлган ҳурматдандир.

• Виждон ёруғ бир йўлки, бу йўл саодатга олиб боради.

• Агар одамлар мени дўст кўрсинлар, одамийлигим, ҳуснимни яхшироқ кўринсин десангиз хушфеъл, очиқ юз, ширин сўз бўлинг.

• Аччиқланишга йўл қўймаң. Жаҳл шундай ёмон нарсаки ақл-фаросатингиздан ажратиб, юзни хунук қилиб қўяди.

• Саёқ юришлик кишини барвақт қаритади, мункайтиради, бемор қилади.

• Мен ном чиқаришни ёқтираман — бу бахт, лекин ном фойдали бўлишни истайман — бу эса бурчимдир.

• Дўст мусибатда, қаҳрамон жангда, ҳақгўй қарзини узишда, ёр камбағалликда, қариндошлар бошга кулфат тушганда билинади.

Тўпловчи Ҳилолиддин ШАҲОБИДДИНОВ,
кекса педагог.

Нишондорларимиз

ЮРАКДАГИ НУРЛИ ҚЎШИҚЛАР

Президентимиз Ислом Каримовнинг Фармонига биноан Ўзбекистон халқ рассоми Раҳим Аҳмедов Мустақиллигимизнинг етти йиллиги арафасида Ватанимизнинг юксак мукофоти — «Буюк хизматлари учун» ордени билан тақдирланди. Бетакрор мусаввир, она юрт куйчиси, рангин олам ижодкори бўлмиш Раҳим Аҳмедовни қутлар эканмиз, у киши билан суҳбатлашган лаҳзалар ёдга тушди. У ижодда қанчалар ўзига хос бўлса, бир пиёла чой устида ҳам шунчалар самимий суҳбатдош...

Рассомнинг рангин альбомини варақлаб туриб, кўп нарса кўнглимдан кечди. Альбом шунчаки Раҳим аканинг асарларидан тузилган китоб эмас, балки ҳар саҳифаси мусаввир умрининг билмадим, неча лаҳзаси экан...

Мана, «Тушлик» сурати. Дала шийпонидаги гавжум дақиқалар тасвири. Ўзим кўрган манзаралар бўлгани учун ушбу сувратни жуда ҳам ёқтираман. Одатда бундай лаҳзалардан деҳқонлар унумли фойдаланадилар. Бир-бир ярим соатлик ором, ҳордиқ Раҳим Аҳмедовнинг мўйқалами орқали жуда жонли, ёрқин акс эттирилган.

Мусаввирнинг яна бир таъбир жоиз бўлса шоҳ асари бу — «Тонг. Оналик» суратидир. Бошқаларни билмадиму ушбу асар севимли хонандамиз Юлдуз Усмонова айтадиган қўшиқларга ўхшайди. Асарда биронта ортиқча чизиқ, ортиқча бир томчи ранг йўқ.

Кўргазмага кирганимиз ҳали ҳам эсимда. Бунга чамаси йигирма йиллар бўлди чоғи. Бахтимни қарангки, Раҳим Аҳмедовнинг «Тонг. Оналик» сурати ҳам кўргазмага қўйилган экан. Мен бир неча сония суратни томоша қилдим. Сабаби, асар қандай яратилгани, қачон яратилгани, қаерда яратилганини яхши билардим. Ёнимга кўҳликкина бир аёл келиши билан нари юрдим. Кўргазмадаги бошқа асарлар билан танишиб бўлиб, қарасам, бир аёл Раҳим аканинг сурати қаршисида ҳали ҳам турибди. Назаримда киприк ҳам қоқмайди денг. Билмадим қанча турдийкин, бир нималар деб пичирлади, кейин бир-икки қадам босди, яна суратга тикилди.

— Жуда тикилиб қолдингиз? — дедим қизиқиб.

— Бебаҳо сурат, — деди аёл, — оналар шаънига битилган буюк достон бу!

Мусаввирга чин дилдан раҳматлар айтдим.

Раҳим Аҳмедовнинг ўзлигини намоён этадиган яна икки асар бор. Булардан бири «Баҳор. Оқтошда тонг» манзарасидир. Агар миллийлик ҳақида гап кетса, албатта шу асарни таъкидлагим келади. Мусаввирнинг буюк бахти шундаки, у тасвир этмоқчи бўлган ғояни томошабин бир қарашдаёқ «ўқиб олади». Сурат шунчалар содда, шунчалар ранго рангки, гўё баҳор асар ичига яшириниб олгандек нурафшон. Шундай нуроний хислатни «Ўрик гуллаганда» суратида ҳам кўрдим...

— Шундай бахтиёр лаҳзаларда кўнглингиздан нималар кечди? — сўрадим Раҳим акадан.

— Айтолмайман, ука, айтолмайман. — Раҳим ака одати бўйича салмоқлаб гапирди, — сиз ижодимни яхши биласиз. Кўп марта суҳбатлашганмиз... Лекин бугун мен етмиш олтига кирган бўлсам, худди энди йигирмага киргандек ҳис қилдим ўзимни.

Раҳим ака ҳаяжонини яшириш учун бўлса керак чорчўпдаги ҳали мукаммаллик касб этмаган асарларига қаради. Унинг юрагидан кечаётган туйғуларни пайқаш қийин эмас эди.

— Биласизми, — деди рассом бироздан кейин, — ёшинг улғайган сари юртингдан, халқингдан қарздор эканингни чуқурроқ ҳис қилаверар экансан. Агар дилимдагини ёзмоқчи бўлсангиз ёзинг: мени «Буюк хизматлари учун» юксак орденига муносиб кўрган Президентимга, халқимга, Ватанимга икки қўлимни кўксимга қўйиб раҳмат дейман.

Раҳим ака туриб суратларига сайқал бера бошлади. Унинг мижжаларига илиниб турган томчиларни сезиб турардим.

— Қўлимдан мўйқалам асло тушмайди, — деди Раҳим ака яна, — куйлашим керак, озод Ватанимнинг иқболини куйлашим керак.

Раҳим аканинг юракдаги она юрт шаънига қайнаб турган қўшиқлари бўёқларга қоришиб кетишига, ажойиб асарлар орқали жаранглашига яна бир карра ишондим.

Темур УБАЙДУЛЛО.

СУРАТДА: Раҳим Аҳмедовнинг «Тонг. Оналик» асаридан кўчирма.

«Аҳил оила — муқаддас Ватан»танловига

ҲАЁТ НАШИДАСИ

Оила йили муносабати билан ўтказилган «Энг намунали оила» республика кўрик-танловининг Ҳамза номидаги ўзбек Давлат академик драма театрида ўтказилган якуний босқичида ҳамшаҳримиз Баширилло Раҳматуллаевлар оиласи ўз билим ва маҳоратларини намойиш этиб, мамлакатда учинчи ўринга сазовор бўлди.

Бу оила Шайхонтоҳур тумани, Маннон Уйғур маҳалласининг фахрли хонадонларидан экан. Эл назарига тушган отахон фарзандлари — 2 ўғил ва 3 қиз, 2 келин ва 3 куёв, 18 невара, 4 нафар ширинтой эваралари эъзозида роҳатфароғатда умргузаронлик қилаётганини кўриб ҳавасимиз келди. Ҳаракатлари чаққон, кўриниши бардам 80 ёшли отахонни суҳбатга тортдик. Бахтини фарзандлари ила топган Баширилло отанинг Қумрихон ая билан турмуш қурганига бу йил роппа-роса 50 йил тўлибди.

— Умр — бамисоли оқар дарё. Меҳнат ва уй-рўзғор юмушлари билан вақт ўтганини ҳам билмайсан киши, — дейди суҳбатдошимиз ёшлик йилларини эслаб.

Олий маълумотли педагог, Баширилло Раҳматуллаев меҳнат фаолиятини Тошкент вилояти, Пскент тумани, Қорақўйли қишлоғидаги бошланғич мактабда ўқитувчиликдан бошлаган, 1939 йилнинг ноябрида ҳарбий хизматга чақирилди. Етти йил муттасил армия сафида, шундан беш йили Иккинчи жаҳон урушида қатнашди. Ҳаракатдаги армия таркибида Литва, Латвия, Эстония, Польша шаҳарларида босқинчиларга қарши курашиб, Германиягача борди. Уруш асоратсиз бўлмайди, албатта. Баширилло ота жанглар давомида икки бор контузияга учраб, уч марта яраланди. Матонатли, жасур, маҳоратли мерган сифатида хизмат кўрсатган ўзбек ботири соғ-омон қадрдон шаҳрига қайтди.

Бугунги кунда болажон оилада беш фарзанд ота-она дуосини олган ҳолда камол топаяпти. Уларга ҳамманинг ҳаваси келади. Шунинг учун ҳам бу оила элнинг ҳурмати, эътиборига сазовордир.

— Оталарининг муаллимлик касбини қизларимиз Лаълихон, Зумрадхон, Ёқутхон ва ўғлимиз Хайрулло давом эттирмоқдалар. Тўнғич ўғлимиз Сайфулло — тадбиркор, — дейди Қумри ая қувониб. — Болаларнинг бахти оилавий қасрнинг тахтидир. Ахир юртимиз шундай болажон хонадонлар билан бой-бадавлат бўлади-да! Болаларим — менинг бахтим ва бойлигимдир.

Нуроний отахон оиласида меҳр ва муҳаббат, оқибат ва мурувват, яхши тарбия, инсоний қадриятлар мужассам топган. Биз ана шу оила билан яқиндан танишар эканмиз, ўзбек оиласининг пойдевори доимо мустаҳкам бўлиши унинг ҳамжиҳатлиги, шарму ҳаёси, бирбирига бўлган меҳру оқибати ҳамда ҳурматига боғлиқлигини яна бир бор дилдан ҳис этдик. Бундай оилаларда Қумрихон ая ва Баширилло отадек нуроний кексалар, ота-оналар асосий тиргак бўлишаётир.

Уларнинг ҳар бир насиҳатларига амал қилаётган оилалар эса эъзозли ва чинордек мустаҳкам.

Баширилло ота азалий қадриятларимиз янгича юз очаётганлигидан, бу йилнинг Оила йили деб эълон қилинганлигидан ғоят мамнун эканлигини изҳор этиб, кўп йиллик ҳаётий тажрибага эга инсон сифатида оиланинг ўрнини қуйидагича баҳолади:

— Ҳалоллик, ростгўйлик, сабр-тоқат, матонат ҳаётимнинг йўлчи юлдузи бўлди. Оила бизда азалдан муқаддас саналган бўлиб, ота-оналар, фарзандлар ўртасидаги меҳр-муҳаббат, иззат-ҳурмат ришталарини бирлаштирадиган, юксак ахлоқий фазилатларни сақлайдиган буюк салтанатдир.

Бахт ва ҳаёт нашидасини куйлаётган, хонадонлари шодлик билан обод оилаларга ҳавасимиз келади. Қутлуғ хонадонлар мустақил Ўзбекистонимизнинг гуллаб-яшнаётган бир гўшасини, истиқлолимизнинг нурли ёғдусини таратаётган нурафшон Ватанни эслатади. Оила бахти эса юрт бахти демакдир!

Маъмура РЎЗИЕВА.

СУРАТДА: Баширилло Раҳматуллаевларнинг оиласи.

Рашид Галиев олган сурат.

Танлов ҳомийси

Besh-Yogoch фирмаси

Саховат

МАҲАЛЛАДА ШОДИЁНА

Юнусобод туманидаги Уста Ширин маҳалласининг кўркам ва улуғвор Нуронийлар маскани эрта тонгданоқ байрамона тус олди. Карнай, сурнай ва ноғора садолари узоқ-яқиндан меҳмонларни бу ерга чорлай бошлади.

Зеро, республикамиз мустақилликка юз тутганига етти йил тўлган қутлуғ кунларда бу ерда маҳаллада истиқомат қилувчи мустақиллик йилларида туғилган ўнта ўғлоннинг суннат тўйлари ўтказилаётганди.

Шу куни ушбу файзли гўшага кўпгина меҳмонлар ташриф буюришди. Миллий чопонларда ял-ял ёниб қувончга тўлган болажонларга «Маҳалла», «Наврўз», «Соғлом авлод учун» жамғармаларининг Тошкент шаҳар бўлими, «Камалақ-ТВ» қўшма корхонаси, «Ғиштхумдон» ҳиссадорлик жамияти, «Камолот» жамғармасининг Юнусобод туман бўлими, Юнусобод тумани ҳокимлиги томонидан ажратилган қимматбаҳо совғалар топширилди. Шунингдек, ҳар йили мустақиллик байрамига ташриф буюриб, халқимиз қувончига шерик бўлаётган, кўплаб хайрия тадбирларига ўз ҳиссасини қўшаётган Саудия арабистонлик ватандошимиз Зуҳриддин Туркистоний ҳам ўз рафиқаси Отияхоним билан ушбу маросимда қатнашиб, тўй болаларга баҳоли қудрат ўз совға-саломларини топширди.

— Тақдир шу экан, 65 йил Ватанимиздан ташқарида яшашга мажбур бўлдик, — деди жумладан Зуҳриддин Туркистоний, — хориждаги барча юртдошларимиз мустақилликни кўзда ёш билан кутгандик.

У осонлик билан қўлга киритилмади. Истиқлол бизга юртимизга келиб қариндош-уруғлар, ватандошларимиз билан юз кўришишга имкон туғдирди. Мен бу ерда мана шундай қувончли онларга шоҳид бўлаётганимдан беҳад шодман.

Мукаррама Турғунбоева номли маданият уйи ва маҳалланинг «Сарвар» гуруҳи созандалари ижросидаги ширали куй-қўшиқлар тадбирга янада файз киритди.

Дилшод ИСРОИЛОВ.

Акс садо

«ДИНИМИЗ ОДАМЛАРНИ ЗАЛОЛАТГА ЖАМ ҚИЛМАЙДИ»

(«Тафаккур шуълалари» туркум мусоҳабани ўқиб)

Мана, минг йилдан ошибдики, ислом дини халқимизнинг муқаддас эътиқоди, маънавий ҳаётимизнинг асоси бўлиб келаётир. Мустақилликка эришганимиздан кейин ҳур ва эркин жамиятимизда динимизнинг ҳурмат-эътибори янада ошди. Унинг маънавий ва маърифий имкониятларидан кенг фойдаланиб, жамиятимиз аъзоларини давр талаб қилаётган юксак фазилатлар руҳида тарбиялаш ишига ҳам яқиндан ёрдам бермоқда. Йўлбошчимиз, Ислом Каримов таъкидлаганларидек, маънавий тарбияда дин арбобларининг ҳиссаси салмоқлидир. Улар ислом қадриятлари ва илмнинг мағзини, эзгулик ва покликка чақирувчи ўгитларини одамлар дилига етказадилар. Ислом дини — бу ота-боболаримиз дини. У биз учун ҳам иймон, ҳам ахлоқ, ҳам диёнат, ҳам маърифатдир. Ана шу маърифатни ватандошларимиз жон-жон деб қабул қиладилар ва яхши ўгитларга амал қиладилар, меҳр-шафқатлилик, номусли, ориятли бўлишга, иззат-эҳтиром тушунчаларига риоя этишга ҳаракат қиладилар. Ҳадиси шарифларда баён қилинишича ҳам субҳанаху ва таоло ҳар бир ишда мулойим ишни яхши кўради. Пайғамбаримиз жаноби Расулуллоҳ саллолоҳу алайҳи васаллам «Аллоҳ таоло умматимни залолатта жам қилмайди. Аллоҳнинг нусрат қўли жамоатда бўлади. Ким жамоатдан ажраса дўзах томон юрган бўлади», деб башорат қилганлар.

Мамлакатимизда иқтисодий, ижтимоий, сиёсий, маънавий ислоҳотларни амалга ошириш, келажаги буюк давлат барпо этиш каби улуғ мақсадлар миллати, эътиқоди, ёши, жинсидан қатъи назар, ҳар бир фуқаронинг фикри-зикри, интилишлари, меҳнати, билими ва манфаати она Ватанга сидқидилдан хизмат қилиш, унинг тинчлиги, осойишталигига ўзини сафарбар деб билишини тақозо этмоқда. Мамлакатимизда ўрнатилган тинчлик ва тотувлик, тартиб-интизом, инсон манфаатлари йўлида қилинаётган савобли ишлар, амалга оширилаётган тадбирлардан беҳад мамнунмиз.

Пайғамбаримиз, сарвари олам Муҳаммад Мустафо саллаллоҳу алайҳи васалламнинг «раҳбар одам халқпарвар бўлса, халқ учун жон куйдирса, мамлакатнинг тараққиёти, осойишталиги, фаровонлиги ҳамда миллий қадриятларни тиклаш йўлида саъй-ҳаракат қилса Аллоҳ шунга яраша ажру савоблар беради ҳамда бундай раҳбарнинг дуоси ижобат бўлмасдан қолмайди, фуқаролар эса бунга шукр қилишлари керак», деган муборак ҳадислари бор. Ҳар куни беш маҳал намоздан кейин жоме масжидларида, уйларида, дастурхон устида мўмин-мусулмонлар дуога қўл очганларида юртбошимиз ҳақига дуо қиладилар. Аллоҳдан мамлакатимизга тинчлик, омонлик, қут-барака тилайдилар. Элу юртимизни балою-офатлардан сақлашни сўраб илтижолар қиладилар.

Ислом киши маънавий дунёсини инсонийликка муносиб бўлмаган барча қабоҳат ва разолатлардан пок тутувчи беназир воситадир. Улуғ бахтимиз шундаки узоқни кўра олган зукко, юксак салоҳиятли аждодларимиз халқимиз учун ислом динининг имом Аъзам асос солган ҳанафийлик маҳзабини танлаганлар.

Исломнинг бу йўналиши жамият аъзоларининг барча қатламлари, барча даврлар учун мос бўлиб келган.

Шунинг учун ҳам бизнинг тарихимизда диний тўқнашувлар, зиддиятлар бўлмаган. Халқимиз орасидан йирик муҳандислар, уламолар, ислом ҳуқуқшунослари етишиб чиққан. Улар оддий халқ манфаатини кўзлаб пухта исломий қонун-қоидаларни ишлаб чиққанлар ва уларнинг амалда қўлланишини назорат қилиб борганлар. Буюк аждодларимиз яратган исломий қонунларга ислом давлатларида ҳамон амал қилиб келадилар. Маълумки, шоҳ Бобур Ҳиндистонга ўзи билан бирга дониш уламоларни ҳам ҳамроҳ қилиб олиб кетган. Унинг ўғли Ҳумоюн, невараси Акбаршоҳ фарзандлари раҳнамолигида уламолар яратган ўнта китобдан иборат «Қонунлар мажмуаси» инглизлар босқинига қадар 300 йил давомида амалда бўлган. Бизнинг ватандошларимиз яратган «Фатавойи Қозихон», «Мухтасар ал-виқоя», «Ҳидоя» китобларида оила, никоҳ, талоқ, савдо-тижорат, мерос, мулк масалалари чуқур ва адолатли ҳал қилиб берилган. Шу нарсани алоҳида таъкидлаш жоизки, олимлар замон талабларини ҳисобга олиб китобларга ўзгартишлар киритганлар. Масалан, Чингизхон босқини пайтида ҳам чоп этилган «Мухтасар ал-виқоя»да куй-қўшиқлар макруҳ деб эълон қилинган. Ёшу қари қиличдан ўтказилган, мамлакат ҳаробага айлантирилган, ҳар бир оила мотамсаро бўлган пайтда хурсандчилик, ўйин-кулги юракка сиғмаган. Орадан 220 йил ўтиб, хоразмшоҳлар даврида тинчлик-осойишталик ўрнатилиб, халқнинг турмуши яхшиланиб, мамлакат тараққиёти йўлига ўтиб олгач эса ўйин-кулги, хурсандчилик, соз чалиб, қўшиқ айтиш мумкин, деган ўзгартишлар киритилди. Буюк аллома Имом Сараҳсий Марғилонийнинг 15 китобдан иборат «Алмабсуд» китоби исломий қонунчиликда тенгсиз шоҳ асардир. Бутун мусулмон оламида бу асар юксак қадрланади. Юртдошларимизнинг бебаҳо мерослари билан ҳар қанча фахрлансак арзийди. Ғарб давлатларининг энг демократик қонунлари учун юртдошларимиз мероси асос бўлганига ишончли далиллар бор.

Имом Аъзам маҳзаби мўмин-мусулмонлар бир-бирларига дўст, бирбирларининг айбини очмайдилар, деб эълон қилади. Бу оқим мулойимликка, насиҳатга асосланган. Ҳамиша инсон зотини улуғлайди. Инсон шаънини доим юқори тутади. Бизда мўмин-мусулмоннинг дилини оғритиш, тилидан ё қўлидан унга зарар етказиш гуноҳи кабира ҳисобланади.

Ёши олтмишга борган одамга намоз ўқимаса, рўза тутмаса, закот бермаса, уни кофир деб эълон қилмайди. Балки мулойимлик билан «Аллоҳ умрингизни зиёда қилсин, охиратни ўйланг, масжидга чиқиб, жамоат билан бирга бўлинг», дейди. Одамларни ҳидоят йўлига, инсофга чақиради. Инсонларга енгиллик томонини ахтаради.

Исломда бузуқ иш ва бузуқ гап йўқдир. Динда талашиб, баҳслашиб бўлмайди. Имом Ғаззолий айтганларидек, дин йўлида талашиш муҳолифатга, уруш-жанжалга, диннинг ва жамиятнинг таназзулига сабаб бўлади. Дин йўлидаги зиддият ва келишмовчиликларни ёнғинни тез ўчиргандек, зудлик билан бартараф этмоқ даркор.

Исломий қонунлар инсон ҳуқуқларини ҳимоя қилади, унинг оила, жамият ва эл-улус олдидаги вазифаларини аниқ белгилаб беради. Эр-хотин, оила аъзолари, одамлар ўртасидаги муносабатларни тартибга солади. Ҳамма нарсада адолатга суянади. Биргина мисол келтирайлик. Талоқ олган, яъни эридан қонуний ажрашган аёл фақат 4 ойу 10 кундан кейингина бошқа эркакнинг никоҳига ўтиши мумкин. Динимиз ҳали дунёга келмаган норасиданинг насл-насаби, меросини ҳимоя қилади. Исломий қонунлар мустаҳкам, ҳаётий, адолатли бўлгани, улар фуқароларга болаликдан сингдирилгани учун қонунбузарликлар, жиноятлар бўлмаган ҳисоб. Қамоқхоналар бўлмаган, болалар ва аёлларимиз зиндонларга ташланмаган. Жамият ва давлат учун хавфли кимсаларгина зиндонда сақланган.

Диндорлар ҳам мустақил республикамизнинг тенг ҳуқуқли фуқароларидир. Динимизга ёт, зўравонликка асосланган оқимлардан динимизни, диндорларимизни муҳофаза қилиш, бу борада диний ташкилотлар билан ҳамкорлик қилиш давлат аҳамиятига молик ишдир.

Эл-юртимиздаги тинчлик-осойишталикни, халқларимиз бирдамлигини, динимизнинг поклигини ёмон кўзлардан асрасин. Халқимизнинг хоҳиш-иродаси билан амалга оширилаётган бу ишларда ҳақ субҳонаҳу ва таоло барчамизга мададкор бўлсин.

Мирза Анвар КАРИМОВ.

Анжуманлар

ҲАМКОРЛИК ДАСТУРИ

Миробод туманида «Мақсадимиз — эркин шахсни тарбиялаш» мавзусида туман Халқ таълими бўлими маънавий-тарбиявий ишлар бўйича директор ўринбосарлари ва синф раҳбарларининг анъанавий август кенгаши бўлиб ўтди.

Кенгаш иштирокчилари бугунги кунда таълим-тарбия соҳаси олдида турган муҳим вазифалар, ёшларимизнинг жамият, давлат ва оила олдидаги масъулияти, уларни миллий, қадриятларимизга ҳурмат руҳида тарбиялашдаги асосий вазифалар хусусида ўртоқлашиб олдилар.

Анжуманда 294-мактаб директорининг маънавий ишлар бўйича ўринбосари С.Темирова, «Тинчлик» ўсмирлар клуби педагог-ташкилотчиси Н. Самукова сўзга чиқиб ўз иш тажрибалари билан ўртоқлашдилар.

Кенгаш сўнгида «Маънавий ва маърифий ишлар бўйича 1998-1999 ўқув йилига мўлжалланган туман ҳокимлиги билан ҳамкорлик дастури» қабул қилинди.

Дилноза АСХАТОВА.

Хорижда

ИСРОИЛЛИКЛАР МАРСНИ ЎЗЛАШТИРМОҚДАЛАР

Қуёш энергияси соҳасидаги мутахассис профессор Эппельбойм — Марсга космик кема учириш бўйича НАСА лойиҳасини амалга оширишда қатнашган ягона исроиллик.

Тель-Авив университети профессори Марсдаги қуёш энергиясидан сайёралараро кемаларда ўрнатилган мураккаб тизимларни ишга туширишда фойдаланиш мумкинлигини исботлаб берди. Шу пайтгача америкалик тадқиқотчилар Марсдаги қуёш энергиясидан, сайёра атрофидаги космик чанг қуюқлиги ва у сайёра сатҳига қуёш нурларини қайта ишлашга етарли даражада ўтказмаслиги туфайли фойдаланиб бўлмайди, деб ҳисоблар эдилар. Исроиллик олимнинг мураккаб ҳисоб-китоблари бу нуқтаи назарнинг бекорлигини исботлади.

ИЛМИЙ ЧЎҚҚИДА ШАРАФЛИ ЎРИН

Филадельфия (АҚШ)да чоп этиладиган «Илмий цитата келтириш индекси» журналининг охирги шарҳи турли мамлакатлардаги илмий мақолалар сони ҳақида қизиқарли маълумотларни беради.

Агар илмий ишларнинг умумий сони бўйича биринчиликни шубҳасиз АҚШ олган бўлса, мақолаларнинг аҳоли сонига нисбати бўйича бутунлай бошқа ҳолатни кўрамиз. Биринчи ўрин (ҳар 100.000 киши бошига 167 мақола) Швейцарияда, иккинчиси (152) — Исроил, сўнгра Швеция, Дания, Канада, Голландия, Финляндия, Буюк Британия, АҚШ ва Янги Зеландия.

Таҳлилда келтирилган бошқа қизиқарли факт, цитата келтириш индексига тегишли (мазкур мақола бошқа олимлар ишида эслаб ўтилгани сони). Мазкур давлатнинг ҳамма илмий мақолалари учун цитата келтиришнинг умумий ўртача индекси (ҳудуди аввалгидек аҳоли сонига нисбатан) Швейцария учун — 179, Швеция учун — 125 ва Исроил учун 105ни ташкил қилади. Кейинги ўринларда Дания, АҚШ, Голландия, Канада, Буюк Британия, Финляндия ва Исландия.

Бу илмий олимп биринчи уч ўринни бир хил учлик Швейцария, Исроил, Швеция эгаллаб турганини шарҳлаб «Бу маълумотлар уларга эҳтиёткорлик билан қаралса-қаралмаса бу кичик илмий гигантларнинг юқори сифат даражасини кўрсатади», — деб ёзадилар.

ИНТЕРАКТИВ ТЕЛЕВИДЕНИЕ ИСРОИЛДА

Исроил энг компьютерлашган давлатлардан биридир, уйлардаги компьютерлар сони бўйича эса дунёда АҚШдан ҳам ўтиб биринчи ўринни эгаллайди. Мактабгача ёшдаги болалари бўлган ҳар ўн исроиллик оиладан еттитасида компьютерлари бор.

Бунинг асосида яҳудийларнинг болалар таълимига маблағни қизғанмаслик анъаналари давом этишини кўриш мумкин. Балки гап ғарбий йўналишни танлаган ёш давлатнинг юқори «технологик фикрлашида»дир.

Шунинг учун ҳам компьютерлар ва телевидение орқали интерактив хизматлар кўрсатиш Исроил бозорига йўл очади — бунинг учун ҳамма шарт-шароитлар яратилган.

Бир қанча Исроилдаги фирмалар ночор оилаларни компьютерлар билан таъминлаш ташаббуси билан чиқдилар. Бу лойиҳанинг амалга оширилиши Исроилни уй компьютерларидан фойдаланиш соҳасида янада олдинга силжитади.

Исроилнинг унчалик катта бўлмаган ҳудуди юқори ривожланган телефон алоқаси тизимига ўтишни енгиллаштиради. Бир қанча ҳудудларда бугунги кунга келиб интерактив телевидение учун пойдевор яратилган, Арад ёки Кармиэлда яшовчилар ўзларига керакли бўлган товарларни уйига буюртма бериши, шунингдек муниципал саволлар бўйича исталган ахборотларни олиши мумкин. Петах-Тиквада Исроилнинг уч фирмаси — «Безек», «Тадиран» ва «Эльбит» — янги тизимни синовдан ўтказишмоқда: 500 оила уларга ўқув дастурлари, компьютер ўйинлари ва ҳордиқ чиқариш дастурларини етказиб берувчи, шунингдек турли хилдаги маҳсулотларга буюртмалар олувчи марказий электрон «резервуар»га уланган, — бунинг учун оддий модем, уй компьютери ва телевизор бўлиши керак холос.

Исроил телефон китобининг ўрнини босадиган уй компьютерига уланадиган қўшимча мослама синовдан ўтган Франциядан кейинги иккинчи давлат бўлди.

КОНСЕРВА ИДИШИДАГИ ҚУЁШ

Вейцман номидаги институт проспектлари ва плакатларининг кўпида «Қуёш мақбараси» — Энергетик ва амалий тадқиқотлар марказининг 40 метрли минораси кўриниши туширилган.

Лекин институтда бўлмаганларнинг кўпчилиги бу ерда эътиборлиси унинг ташқи кўриниши эмас, 64 ойнадан ташкил топган улкан қуёш телескопи тизимидир. Электрон ҳисоблаш машиналарининг комплекси ойналарни исталган бурчакда йўналтиришга ва бу билан қуёш энергиясини ютишнинг оптимал режимини яратишга имкон беради. Ушбу тизим автоматик режимда қуёшнинг силжишига мослашган ҳолда йилнинг барча фаслларида ва куннинг исталган соатида ҳам ишлаши мумкин.

Бу мослама ёрдамида Вейцман номидаги институт олимлари метанирлаш мосламасини яратишга муваффақ бўлдилар. Унинг ёрдамида қуёш мосламаси ёрдамида йиғилган энергия озод қилинади ва истеъмолчига юборилади.

Қуёш катализи реакцияси мобайнида ишлаб чиқилаётган қимматли метан гази нафақат иккиламчи бор ишлатилиши, балки метанол ва аммиак маҳсулотлари ишлаб чиқариш учун кимё корхоналарига ҳам берилиши мумкин.

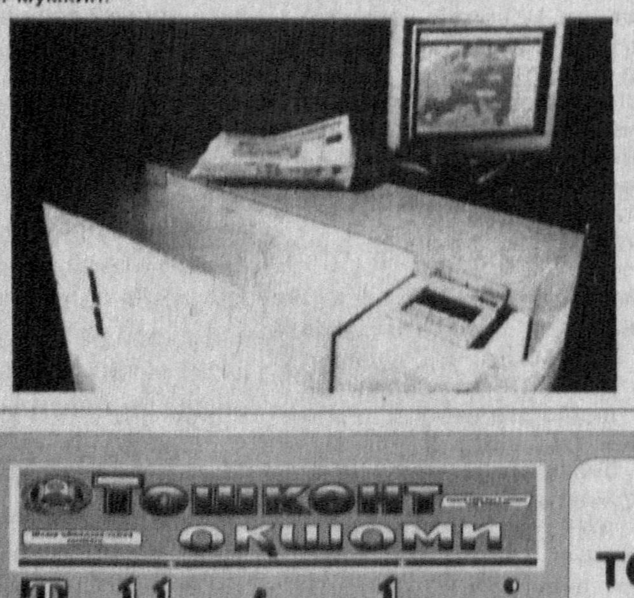

Соғлом авлод учун

ҚОРАТОШДА ЯНГИ МАСКАН

Шайхонтоҳур туманидаги Қоратош даҳасида болалар боғчаси фойдаланишга топширилди. Ҳамшаҳарларимизнинг 185 нафар фарзандини ўз бағрига оладиган ушбу болалар боғчаси «Тошкентуйжойинвестқурилиш» корпорациясига қарашли 159-тресттнинг 70-қурилиш бошқармаси бош пудратчилари томонидан қурилиб битказилди.

— 1998 — Оила йилида фойдаланишга топширилган ушбу болалар боғчаси барчага, айниқса, болалар ҳамда уларнинг ота-оналарига қувонч келтирди, — дейди Шайхонтоҳур тумани ҳокими Абдуқаҳҳор Тўхтаев.

—Чунки эндиликда бу ерда таълим-тарбия олаётган болаларнинг ота-оналари ўз фарзандларининг ишончли мураббийлар қўлида эканлигидан хотиржам бўладилар. Хотиржамлик бўлган жойда эса кўтаринки руҳ ва меҳнат унумдорлиги бўлади.

Наргиза ПИРНАЗАРОВА.

СУРАТЛАРДА: янги болалар боғчасида.

Владимир Кириллов олган суратлар.

Футбол

ЯШИЛ МАЙДОНДА — ТАРТИБ ПОСБОНЛАРИ

Мана беш йилдирки, марҳум милиция генерал-майори Комилжон Ғофуров хотирасига бағишлаб ўтказилаётган мусобақалар ўз ишқибозларини хурсанд этмоқда.

Гарчи дастлабки йиллари бу мусобақаларда саноқли вилоят жамоалари иштирок этишган бўлса-да бугунги кунда у яна кенгайиб Қорақалпоғистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги, барча вилоятлар ички ишлар бошқармаларининг футбол жамоалари фаол қатнашишмоқда.

Жамоалар дастлаб минтақалараро саралаш учрашувларида иштирок этишди. Ғолиб чиққанлар эса ҳал қилувчи баҳсларда иштирок этиш ҳуқуқини қўлга киритишди. Ана шундай бахтга Сурхондарё, Самарқанд, Навоий, Тошкент вилояти ИИБ жамоалари ҳамда Жазони ижро этиш бошқармаси ва мезбонлар — ИИВ Академияси сазовор бўлишди.

Ўтган йили Чирчиқда ўтказилган биринчилик ғолиби бўлган вазирлик Академияси жамоаси бу йил ҳам ўйинларни кўтаринки руҳда бошлаб юборишди. Шундан бўлса керак улар биринчи ўйинда самарқандлик ҳамкасблари устидан 9:0 ҳисобида устун келишди. Кейинги учрашувларни ҳам улар фақат ғалаба билан якунлашди. Ҳал қилувчи ўйин икки кучли жамоа — Тошкент вилояти ИИБ ва ИИВ Академияси ўртасида бўлиб ўтиб, унда юксак техник маҳорат ва ҳужумкор ўйинни кўрсатган мезбонларнинг қўли баланд келди. Улар Тошкент вилояти ИИБ жамоаси дарвозасига жавобсиз иккита тўп киритишди.

ИИВ Академияси бошлиғи ўринбосари, милиция генерал-майори Жаббор Камолхўжаев билан суҳбатлашганимизда унинг чеҳрасидаги мамнунликни сездик.

— Йигитлар билан уч йилдан бери ишлаб келмоқдамиз, — дейди у. — Ўқиш билан бир қаторда футбол билан ҳам мунтазам шуғулланиб келишмоқда. Улар орасида республикамизнинг турли жамоаларида тўп сураётган футболчилар ҳам бор. Ўқишни битириб кетиб футбол майдонларида ўйнаётган кўплаб футболчиларни айтиб ўтиш мумкин. Урганч, Қарши, Самарқанд жамоаларида айнан бизда тарбия олиб кетган малакали ўйинчилар тўп сурмоқда. Бу эса фақат бизни қувонтириб қолмасдан ишқибозлар хурсандчилигига ҳам сабаб бўлмоқда.

Айтиб ўтиш лозимки, Академиячилар ҳар йили финалда иштирок этиб икки марта биринчи ва бир марта иккинчи ўринни эгаллашга муваффақ бўлишди. Бешинчи бор ўтказилган биринчиликда Жазони ижро этиш бошқармаси жамоаси илк бор учинчи ўринни эгаллади. Биз ғолибларни совринлар билан табриклаб, яшил майдонларда уларга доимо омад тилаб қоламиз.

Мирза АБДУЛЛАЕВ
Тошкент шаҳар ИИББ ходими.

Бокс

ПОЙТАХТНИНГ ЁШ ЧЕМПИОНЛАРИ

Шаҳримиздаги «Спартак» бокс залида 1984—85 йилларда туғилган ўсмирлар ўртасида бокс бўйича Тошкент шаҳрининг очиқ биринчилиги бўлиб ўтди.

Унда 156 нафар ёш чарм қўлқоп усталари 26 килограммдан 82 килограммгача бўлган вазн тоифаларида 4 кун давомида ўз куч-маҳоратларини намойиш этишди.

Қизиқарли финал беллашувларидан сўнг қуйидаги ёш чарм қўлқоп усталари шаҳар чемпиони деган фахрий номга сазовор бўлишди. Энг енгил вазнда З. Мархабулин (8-бокс мактаби) барча рақибларини енгиб чемпион бўлди. Шунингдек, И. Эргашев (касаба уюшмалари), А. Низомов (8-бокс мактаби), О. Икромов (касаба уюшмалари), А. Икромов (8-бокс мактаби), Ш. Раҳматуллаев (8-бокс мактаби), Ш. Холиқов (касаба уюшмалари), Ш. Хидиров (8-бокс мактаби), О. Соатов (8-бокс мактаби), Ш. Баратов (касаба уюшмалари), М. Миржалилов (8-бокс мактаби), Ж. Ҳикматуллаев (касаба уюшмалари), Р. Исматуллаев (касаба уюшмалари), Ж. Содиқов (касаба уюшмалари) ва бошқалар ҳам ҳурмат шоҳсупасининг энг юқори поғонасидан жой олишди.

Барча ғолиб ва совриндорлар фахрий ёрлиқлар, қимматбаҳо совғалар билан тақдирланди.

Дилшод ИСРОИЛОВ.

Ҳамшаҳарларимиз

ТАЛАБАЛАР УСТОЗИ

Тошкент Молия институтининг доценти, талабаларнинг меҳрибон устози Мамадиёр Шерқўзиев ўқувчиларнинг ўз касбининг етук мутахассиси бўлиб етишишида иқтидори ва меҳнатини аямай келмоқда.

Ўрта мактабни аъло баҳолар билан тамомлаган ёш Мамадиёр ҳужжатларини Низомий номли Тошкент Давлат педагогика институтининг математика факультетига топширди. 1967 йили талабаликка қабул қилингач изланишлар бошланди. Бу изланишлар натижасида у талабаларнинг илмий анжуманларининг доимий фаол иштирокчиси, республика талабалар олимпиадаси мутлоқ ғолиби бўлди, нуфузли стипендия соҳиби бўлди.

1971 йили институтни имтиёзли диплом билан тугаллагач илмга чанқоқлиги ҳисобга олиниб, уни факультетда олиб қолишди. Шу йили Мамадиёр Шерқўзиев ҳарбий хизматга чақирилиши муносабати билан илмий ишлар бир оз муддат тўхтаб қолди.

1972 йили ҳарбий хизматдан қайтгач, унинг кейинги фаолияти Киев Давлат университети (Украина геометрлар мактаби) билан боғланди. Аввал илмий тадқиқотчи, сўнгра шу университетнинг аспиранти бўлди. Натижада Одесса Давлат университетида «Сиртларни аналитик ва чексиз кичик эгиш» муаммоси бўйича номзодлик диссертациясини ҳимоя қилди.

1977 йилдан Мамадиёр ўзининг илмий ва педагогик фаолиятини яна Тошкент Давлат педагогика институтида давом эттирди. У геометрия кафедрасининг катта ўқитувчиси, факультет деканининг ўқув ишлари бўйича ўринбосари лавозимида ишлади. 1984 йилдан Тошкент молия институти ташкил қилингунга қадар ўз меҳнат фаолиятини Тошкент халқ хўжалиги институтининг «Олий математика» кафедрасида доцент, кечки бўлим декани ўринбосари вазифаларида давом эттирди.

Ҳозирги кунда М. Шерқўзиев Тошкент молия институти ўқув бўлими бошлиғининг ўринбосари, Ўзбекистон Республикаси Олий ўқув юртлариаро илмий-услубий кенгашнинг «Молия ва кредит» йўналиши бўйича илмий котибидир. Қайси лавозимда ишламасин, ўз фаолиятини илмий-тадқиқот ишлари билан қўшиб олиб бормоқда. Унинг 60 тадан ортиқ илмий-услубий мақолалари ўзбек, рус ва украин тилларида чоп этилган.

М. Шерқўзиев олий ўқув юртларида ўқув жараёнини такомиллаштириш муаммолари бўйича докторлик диссертациясини якунлаш арафасида. Ушбу тадқиқотнинг натижаси сифатида ва унинг бевосита фаол иштирокида Тошкент молия институтидаги еттита йўналиш бўйича ўқув режалари «Таълим ҳақида»ги Қонун ва Кадрлар тайёрлаш миллий дастури асосида қайта ишлаб чиқилди ва такомиллаштирилди. Институтда бевосита унинг раҳбарлигида талабаларнинг билимларини баҳолашда рейтинг тизими жорий қилинди. Бундан ташқари профессор-ўқитувчиларнинг рейтингини аниқлашда ҳам унинг таклифлари инобатга олинган.

Унинг «Иқтидорли талабаларни излаш ва уларни мақсадли тайёрлашга доир услубий тавсияномалар» номли рисоласи институтнинг бу соҳадаги фаолиятида муҳим аҳамият касб этмоқда.

Муродилла РАЕМОВ,
Тошкент молия институти доценти.

Турфа олам

ТАБИАТ — МЎЪЖИЗАКОР

Ҳа, шундай. Баъзида кўз кўрмаган, қулоқ эшитмаган ажабтовур воқеаларнинг гувоҳи бўламиз, ҳайратдан ёқа ушлаймиз. Икки бошли илон, олти оёқли бузоқ, бир кўзли қўзичоқ ҳақида эшитганмиз. Начора, табиат гоҳида одамларга ҳам шунга ўхшаш «қалтис ҳазил» қилиб турар экан...

ИККИ БОШЛИ БОЛА

Ўш шаҳрида бир аёл икки бошли бола туққан. Боланинг оёқ-қўллари росмана бўлиб пешонасининг ўртасида фақат битта кўзи бор. Бармоқларининг ҳаммаси тирноқлардан иборат. Бутун бадани эса тук билан қопланган.

Дарҳақиқат, баъзан гўдак қуш ёки бирор жониворга ўхшаб туғилиши мумкин. Қуёнлаб ёки бўри танглайига ўхшаган туғма ногиронлик ҳам бўлади. Қулоқсиз, соқов, кар, кўр, икки хил жинсий органлар, суннати ўзи билан туғилган болалар, қоши ва киприклари оппоқ кишилар, мўйлабли қизлар ҳам учраб туради.

ЮРАГИ ТАШҚАРИДА

Европа газеталарида ҳаётда камдан-кам учрайдиган бир ҳодиса ҳақида хабар 70 йил илгари босилган эди. Хабарга кўра, прагалик бир аёл фарзанд кўрган. Боланинг юраги кўкрагидан ташқарида жойлашган экан. Юрак жуда суст урар, бадани ҳарорати эса 40 даража атрофида бўлган.

БИР ОДАМДА ОЛТИТА ОШҚОЗОН

Бенгалиялик 24 ёшли Сикумас Даснинг олтита ошқозони бор экан. Шунинг учун ҳам у ҳар куни 15 килограмм нон, 2 килограмм хантал (горчица), 15 литр сут, 30 литр сув, бир челак чой, шу билан бирга ҳўл мева, сабзавот, ошқовоқ, банан — жами 80 килограммга яқин овқат истеъмол қилар экан.

ХАВФ-ХАТАРДАН ДАРАК БЕРАДИ

Белградлик бир аёлнинг баданида кремний, магний, кумуш бирикмалари аралашган «металл бўлаклари» униб чиқадиган бўлибди. Ажаб, узунлиги бир сантиметргача келадиган бундай яра ва оғриқли ўсимталар ер қимирлаш, сув тошқини ёки бошқа бирор хавф-хатардан тўрт кун илгари пайдо бўлар экан.

Мирзамир МИРЗАШАРИПОВ тайёрлади.

Бош муҳаррир ўринбосари Солиҳ ЁҚУБОВ

ТИЖОРАТ ХАБАРЛАРИ ВА ЭЪЛОНЛАР

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ»

Сизнинг рекламаларингизни, хусусий эълонлар ва хусусий бизнес бўйича эълонларни, шунингдек таъзияларни, таваллуд кунлари, тўйлар, юбилейлар муносабати билан қутловларни, никоҳ эълонлари ва шунга ўхшаш эълонларни ўз саҳифаларида ёритади.
Эълонлар шанба ва якшанбадан ташқари ҳар куни соат 9.00 дан 17.30 гача қабул қилинади.
Маълумотлар учун телефон: 133-28-95.
Факс: (3712) 133-29-09.
МАНЗИЛИМИЗ: МАТБУОТЧИЛАР КЎЧАСИ, 32-УЙ, 2-ҚАВАТ, 204 -ХОНА.

ХАЛҚАРО АЛОҚАЛАР ХИЗМАТИДАН ФОЙДАЛАНУВЧИ АБОНЕНТЛАР ДИҚҚАТИГА!

Халқаро электр алоқалар иттифоқи томонидан Ўзбекистон Республикаси учун мустақил халқаро алоқалар «998» телефон коди ажратилди. Бу нарса Россияга тегишли бўлган халқаро «7» кодидан фойдаланишга барҳам беради ва Республиканинг телефон рақами тизимини такомиллаштириш имконини беради.
«998» коди босқичма босқич жорий этилади.
1998 йилнинг 1 октябридан бошлаб «998» коди фақат Европадаги мамлакатлар учун очилади. Бунда 1999 йилнинг 1 январига қадар янги тартиб рақамини териш билан параллел равишда «7» кодидан фойдаланиш ҳам сақланиб қолади.
Ана шу босқичда МДҲ мамлакатлари учун Ўзбекистон Республикасига рақам териш тартиби ўзгаришларсиз қолади.
«998» кодидан фойдаланиш пайтида вилоят кодининг биринчи рақамлари тушириб қолдирилади.
Европа абонентларининг чиқиш пайтидаги рақамни териш тартиби намунаси:

Қарши шаҳрига чиқишда:

	Мамлакат коди	Вилоят коди	Абонент №
Амалдаги код:	«7»	«375»	22 xxxxx
Янги код:	«998»	«75»	22 xxxxx

Қашқадарё вилоятининг Ғузор туман марказига чиқишда:

	Мамлакат коди	Вилоят коди	Т/М коди	Абонент №
Амалдаги код:	«7»	«375»	«55»	xxxxx
Янги код:	«998»	«75»	«55»	xxxxx

Очиқ турдаги «Toshkent shahar telefon tarmog'i» ҳиссадорлик жамияти.

«Шарқ гули» очиқ турдаги акциядорлар жамиятига Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан 1994 йил 4 майда № 10-сон рақамли берилган гувоҳномаси йўқолганлиги сабабли
БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Яккасарой туманидаги масъулияти чекланган хўжалик ҳисобидаги «Электротехкомплект» корхонаси
ТУГАТИЛАДИ
Эътирозлар эълон чиққан кундан бошлаб икки ой мобайнида қабул қилинади.

Тошкент оқшоми — Toshkent oqshomi

Муассис: ТОШКЕНТ ШАҲАР ҲОКИМЛИГИ

Манзилимиз: 700000, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32

Телефонлар: хатлар – 133-29-70; эълонлар: 133-28-95, 132-11-39. факс: (3712) 133-29-09.

Душанба, чоршанба ва жума кунлари чиқади. Нашр кўрсаткичи 209

Нашрни етказиб бериш масалалари бўйича турар жойлардаги почта бўлимларига ёки «Тошкент почтаси»га 133-74-05 телефонига мурожаат қилишингиз мумкин.

Рўйхатдан ўтиш тартиби: №10. ❖ Буюртма Г-0318. ❖ Ҳажми — 2 босма табоқ офсет усулида босилади. ❖ Қоғоз бичими А-2 ❖ Шарқ» нашриёт матбаа-концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй. ❖ Босмага топшириш вақти 11.30. 1 2 3 4 5 6.